

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΟΥ

[ΕΝΤΕΛΩΣ] ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ ΜΕ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ (ΚΑΙ) ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

- ΓΩΓΟΣ, Σ. – Κ. ΠΕΤΡΑΚΟΥ: *Λεξικό του αρχαίου θεάτρου. Όροι – έννοιες – πρόσωπα*, Εκδόσεις Μίλητος, Αθήνα 2012.
- EASTERLING, P. E. (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία: Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας – Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007.
- GREGORY, J. (επιμ.): *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας* (μτφ. Μ. Καίσαρ – Ό. Μπεζαντάκου, Φ. Φιλίππου), Εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 2010.
- ΚΑΤΣΗΣ, Γ. (επιμ.): *Θάλεια. Δεκαπέντε μελετήματα*, Σμίλη, Αθήνα 2007.
- ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ, Α. (επιμ.): *Σοφοκλής. Τριάντα δύο μελέτες* (μτφ. Κ. Δημοπούλου, επιμ. Χρ. Τσαγγάλης), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2019.
- ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ, Α. – Χ. ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ (επιμ.): *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία. Θεωρία και πράξη*, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2008.
- McDONALD, M. – J. M. WALTON (επιμ.): *Οδηγός για το αρχαίο ελληνικό και το ρωμαϊκό θέατρο: από το πανεπιστήμιο του Cambridge* (μτφ. Β. Λιαπής), Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2011.
- McCLURE, L. (επιμ.): *Ευριπίδης – 35 Μελέτες* (επιμ. Εβ. Σιστάκου – Αντ. Ρεγκάκος, μτφ: Δημ. Μουρατίδης, Φωτ. Πέτικα-Ψαρούλη, Μ.-Δ. Ράμμου, Φ. Φιλίππου, Εβ. Σιστάκου, Αντ. Ρεγκάκος), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2021.
- ΠΑΠΠΑΣ, Θ. – Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ (επιμ.), *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και προσεγγίσεις*, Gutenberg, Αθήνα 2011.
- REVERMANN, M. (επιμ.): *Οδηγός Μελέτης για την αρχαία ελληνική κωμωδία* (επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Α. Ζωγράφου – Κ. Αποστολάκης – Α. Παπαχρυσόστομου – Γ. Τσομής – Σ. Χρονόπουλος – μτφ.: Μ. Αγγελίδου – Ά. Αγγελίδης – Α. Γουναροπούλου), Gutenberg, Αθήνα 2022.
- SHALLOW, P. – E. HALL (επιμ.): *Το αριστοφανικό χιούμορ. Θεωρία και Πράξη* (επιμέλεια μετάφρασης και επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Α. Παπαχρυσόστομου – Φ. Παπαδημητρίου, μτφ.: Α. Γουναροπούλου), Ινστιτούτο του Βιβλίου – Καρδαμίτσα, Αθήνα 2022.
- WALTON, J. M.: *Το αρχαίο ελληνικό θέατρο επί σκηνής. Εγχειρίδιο για τις παραστάσεις του αρχαίου δράματος στην κλασική εποχή και τους νεότερους χρόνους* (μτφ. Κ. Αρβανίτη – Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007.

*

Β. ΘΕΩΡΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ & ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

- ΒΕΛΟΥΔΗΣ, Γ.: *Γραμματολογία. Θεωρία λογοτεχνίας*, Δωδώνη, Αθήνα 1994.
- BENNETT, S.: *Theatre Audiences – A Theory of Production and Reception*, Routledge, London & New York 1990.
- BLOOM, H. [ΜΠΛΟΥΜ, Χ.]: *Η αγωνία της επίδρασης. Μια θεωρία για την ποίηση* (μτφ. Δ. Δημητρούλης), Άγρα: Αθήνα 1989.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ, Θ.: *Το ελληνικό θέατρο στον 20ό αιώνα. Πολιτισμικά πρότυπα και πρωτοτυπία*, Εξάντας, Αθήνα 2002.

- CARSLON, M.: *Theories of the Theatre: a Historical and Critical Survey from the Greeks to the Present* (expanded edition), Cornell University Press, Ithaca 1993.
- CULLER, J.: *Λογοτεχνική θεωρία. Μια συνοπτική εισαγωγή* (μτφ. Κ. Διαμαντάκου), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2003.
- EAGLETON, T.: *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας* (μτφ. Μ. Μαυρωνάς), Οδυσσέας, Αθήνα 1996.
- ELAM, K.: *Η σημειωτική θεάτρου και δράματος* (μτφ. Κ. Διαμαντάκου), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001.
- GENETTE, G.: *Παλίμψηστα. Η λογοτεχνία δευτέρου βαθμού* (μτφ. Β. Πατσογιάννης – επιμ. Μ. Στεφανοπούλου – Λ. Τσιριμώκου), MIET, Αθήνα 2018.
- : *Seuils*, Éditions du Seuil, Paris 1985.
- FORTIER, M.: *Theory Theatre: An Introduction*, Routledge, London 1997.
- HALL, E. & HARROP, St. (eds): *Theorising Performance. Greek Drama, Cultural History and Critical Practice*, Duckworth, London 2010.
- HAWTHORN J.: *Ξεκλειδώνοντας το κείμενο. Μια εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας* (μτφ. Μ. Αθανασοπούλου), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1993.
- HOLUB R. C.: *Θεωρία της Πρόσληψης. Μια κριτική εισαγωγή* (μτφ. Κ. Τσακοπούλου), Μεταίχμιο, Αθήνα 2004.
- ΘΩΜΑΔΑΚΗ, Μ.: *Σημειωτική του Ολικού Θεατρικού Λόγου*, Εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 1993.
- ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΟΥ, Λ.: *Ο λογοτεχνικός μύθος. Από τον γαλλικό συγκριτισμό στη νεοελληνική κριτική. Ζητήματα θεωρίας και εφαρμογής*, Εκδόσεις Σοκόλη, Αθήνα 2014.
- ISER, W.: «Η αλληλοεπίδραση ανάμεσα στο κείμενο και τον αναγνώστη» (μτφ. Κ. Αθανασίου), στον τόμο Μ. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ (επιμ.): *Όψεις της ανάγνωσης*, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2000, σσ. 197-211.
- JAUSS, H. R.: *Η θεωρία της πρόσληψης. Τρία μελετήματα* (μτφ. Μ. Πεχλιβάνος), Εστία, Αθήνα 1995.
- ΚΩΣΤΙΟΥ Κ.: *Εισαγωγή στην ποιητική της ανατροπής. Σάτιρα-Ειρωνεία-Παρωδία-Χιούμορ*, Νεφέλη, Αθήνα 2005.
- LEFEVERE, A.: *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*, Routledge, London 1992.
- LEHMANN, H.-Th.: *Postdramatisches Theater*, Verlag der Autoren, Frankfurt am Main 2008.
- ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ Σ.: *Θέατρο και θεωρία. Περί <υπο>κειμένων και <δια>κειμένων*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2000.
- ΠΕΦΑΝΗΣ, Γ. Π.: *Το Θέατρο και τα Σύμβολα. Διαδικασίες συμβόλισης του δραματικού λόγου*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2012.
- : *Το βασίλειο της Ευγένειας. Λογοτεχνικά διακείμενα και ανθρωπολογικά περιεχόμενα στην Ευγένεια του Θεοδώρου Μοντσελέζε*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2005, κεφ. «Πώς μιλούν τα κείμενα μεταξύ τους», σσ. 19-34.
- : *Σκηνές της θεωρίας. Ανοιχτά πεδία στη θεωρία και την κριτική του θεάτρου*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.
- ΠΟΥΧΝΕΡ, Β.: *Από τη θεωρία του θεάτρου στις θεωρίες του θεατρικού. Εξελίζεις στην επιστήμη του θεάτρου στο τέλος του 20ού αιώνα*, Εκδόσεις Πατάκη: Αθήνα 2003.
- : *Θεωρητικά Θέατρον*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2010.
- : *Μια εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2011.
- PAVIS, P.: *Voix et images de la scène. Pour une sémiologie de la réception*, Presses Universitaires de Lille, Lille 1985.
- : *Le théâtre au croisement des cultures*, José Corti, Paris 1990.
- : *Λεξικό του Θεάτρου* (μτφ.: Α. Στρουμπούλη), Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2006.
- ROSE, M. A.: *Parody: Ancient, Modern and Post-modern*, Cambridge University Press, Cambridge 1993.
- ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ, Έλ.: *Σύγχρονο γυναικείο θέατρο. Από τη μετα/μπρεχτική στη μετα/φεμινιστική αναπαράσταση*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- ΣΑΜΑΡΑ, Ζ.: *Τα άδυτα του σημείου. Προοπτικές του θεατρικού κειμένου*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2002.
- : *Ο κατοπτρισμός του άλλου κειμένου*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2003.

- ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ, Ζ. Ι.: *Συγκριτισμός και ιστορία της λογοτεχνίας*, Επικαιρότητα, Αθήνα 1988.
- : *Η εύθραυστη αλήθεια. Εισαγωγή στη θεωρία του λογοτεχνικού μύθου*, Gutenberg, Αθήνα 1994.
- ΤΖΟΥΜΑ, Α.: *Η διπλή ανάγνωση του κειμένου. Για μία κοινωνιοσημειωτική της αφήγησης*, Επικαιρότητα, Αθήνα 1991.
- ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ, Δ.: *Σημειολογικές προσεγγίσεις του θεατρικού φαινομένου. Θεωρία και κριτική ανάλυση της σύγχρονης θεατρικής πρακτικής*. Δελφίνι, Αθήνα 1997 (επανέκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999).
- : *Σημεία γραφής – Κώδικες σκηνής στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο*, Νεφέλη, Αθήνα 2007.
- ΤΣΙΩΛΗΣ, Γ.: *Θεωρία της λογοτεχνίας*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1996.

*

Γ. ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΘΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

- ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Γ.: *Τα παιδιά της Αντιγόνης. Μνήμη και ιδεολογία στη νεότερη Ελλάδα*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1989.
- ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ, Έλ.: «Δύο εκδοχές ενός κοινού μύθου. Παύλου Μάτεσι, *Προς Ελευσίνα*, Ουίλιαμ Φόκνερ, *Καθώς ψυχορραγώ*», *Επίλογος* '97 (1997), σσ. 170-178.
- ΑΡΒΑΝΙΤΗ Κ.: «Ο τραγικός μύθος σε σύγχρονη διασκευή: Δύο δραματουργικές εκδοχές», στον τόμο ΠΑ.ΠΟ.Κ. (Πανελλήνια Πολιτιστική Κίνηση): *Το ελληνικό θεατρικό έργο κατά τη δεκαετία του 1990. Β' Συμπόσιο Νεοελληνικού Θεάτρου*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2000, σσ. 194-202.
- ASHBY, C.: *Classical Greek Theatre: New Views of an Old Subject*, Iowa City, University of Iowa Press, 1999.
- ΒΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, Ε.: «Ο Χάινερ Μύλλερ και οι ελληνικοί μύθοι», στο: Heiner Müller: *Μορφές από τον Ευριπίδη* (μτφ. Ε. Βαροπούλου), Άγρα, Αθήνα 1997, σσ. 9-32.
- : «Η Μήδεια στο έργο του Χάινερ Μύλλερ», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: Χ Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2002: Θηβαϊκός κύκλος*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Αθήνα 2007, σσ. 25-32.
- BACKÈS J.-L.: *Ο μύθος της Ελένης* (μτφ. Μ. Γιόση), Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Αθήνα 1993.
- BELLI, A.: *Ancient Greek Myths and Modern Drama. A Study in Continuity*, New York University Press, New York 1969.
- BIDDISS, M., WYKE, M. (eds): *The Uses and Abuses of Antiquity*, Peter Lang AG, Bern 1999.
- BOLGAR, R.R. (ed.): *Classical Influences on European Culture 500-1500*, Cambridge University Press, Cambridge 1971.
- : *Classical Influences on European Culture 1500-1700*, Cambridge University Press, Cambridge 1976.
- : *Classical Influences on European Culture 1650-1870*, Cambridge University Press, Cambridge 1979.
- BRUNEL, P.: *Dictionnaire des mythes littéraires*, Rocher, Paris 1988.
- BRUNEL, Pierre: *Ο μύθος της Ηλέκτρας* (μτφ. Κλ. Μητσοτάκη), Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Αθήνα 1992.
- BURKERT, W.: *Ελληνική μυθολογία και τελετουργία. Δομή και ιστορία* (μτφ. Ηλ. Ανδρεάδη), ΜΙΕΤ, Αθήνα 1993.
- BUXTON, R.: *Οι ελληνικοί μύθοι. Ένας ολοκληρωμένος οδηγός*, (μτφ. Τ. Τυφλόπουλος), Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2005.

- BUXTON, R.: *Όψεις του φαντασιακού στην αρχαία Ελλάδα - Η μυθολογία και τα συμφραζόμενά της* (μτφ. Τ. Τυφλόπουλος), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002.
- BUXTON, R.: «Weapons and day's white horses: The language of Ajax and Macbeth», στον τόμο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 41-48.
- ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ, Β.: «Αντιγόνης ταφές. Από τον τραγικό Μύθο στους μύθους της Ιστορίας», στον τόμο Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ – Κ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ (επιμ.): *Η έννοια του Ηθικού Χρέους στο αρχαίο ελληνικό θέατρο*, Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, Αθήνα 2022, σσ. 458-473.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ, Θ.: *Τα αινίγματα της Σφίγγας ή Ο Οιδίπους ως Διακείμενο*, Εκδόσεις Αφών Τολίδη, Αθήνα 1996.
- : *Το ελληνικό θέατρο στον 20ό αιώνα. Πολιτισμικά πρότυπα και πρωτοτυπία*, Εξάντας, Αθήνα 2002, Τόμ. Β', «Αξιοποίηση της αρχαίας κληρονομιάς», σσ. 11-92, και «Μυθοκριτική και μυθοπλασία: Ανάδυση, ευλυγυσία και εξακτίνωση του τραγικού μύθου», σσ. 51-69.
- : *Διαδρομές στη θεατρική ιστορία*, Εξάντας: Αθήνα 2004, κεφ. «Η αρχαιοελληνική μυθολογία στη νεοελληνική κωμωδία», σσ. 207-227.
- : *Για το δράμα και το θέατρο*, Εξάντας: Αθήνα 2006, κεφ. «Μυθική συνείδηση και συνειδητή μυθοπλασία στο αρχαίο δράμα. Για μια μετα-ιστορική θεώρηση της τραγωδίας», και «Η Σοφοκλέους οδός στο νεοελληνικό θέατρο», σσ. 49-61 και 63-81, αντίστοιχα.
- : «Μύθος και διακειμενικότητα στη δραματουργία του Ιάκωβου Καμπανέλλη», στον τόμο Ι. ΚΑΜΠΙΑΝΕΛΛΗΣ: *Θέατρο*, Τόμ. ΣΤ', Κέδρος: Αθήνα 1994, σσ. 203-225.
- : «Χρονικότητα του 'είναι' και διαχρονικότητα του τραγικού. Διαστάσεις της 'Μοίρας' στο έργο του Ιάκωβου Καμπανέλλη», *Δρώμενα* 14 (Μάιος-Ιούνιος 1995), σσ. 27-30.
- COUPE, L.: *Myth*, Routledge, London & New York 1997.
- DECREUS, F. KOLK, M. (eds): *Rereading Classics in "East" and "Western" Post-Colonial Perspectives on the Tragic*, ειδικό αφιέρωμα του Documenta 22 (4), 2004, σσ. 255-426.
- ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: *Περί τραγωδίας και τρυγωδίας. Οκτώ διαδρομές στο τραγικό και το κωμικό θέατρο*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.
- : «Τραγικοί ήρωες μόνοι επί σκηνής, στην αρχαία και σύγχρονη ελληνική δραματουργία: Η αυτονόμηση της μονολογικότητας», *Παράβασις*, Τόμ. 10 (2010), σσ. 55-84.
- : «Οι αντιφάσεις μιας παιδοκτόνου Ή Η πολυφωνική ταυτότητα της Μήδειας στη σύγχρονη ελληνική δραματουργία», στο: Κ. Α. ΔΗΜΑΔΗΣ (επιμ.): *Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο από το 1204 έως σήμερα. Πρακτικά του Δ' Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών*, ΕΕΝΣ, Αθήνα 2011, σσ. 541-558.
- : «Από το Théâtre de la Commune το 1968 στο Théâtre Odéon το 2010: Η διαδρομή του αρχαίου μύθου στο θεατρικό έργο του Δημήτρη Δημητριάδη», στο: Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ – Ι. ΠΙΠΙΝΙΑ – Α. ΣΤΑΥΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (επιμ.): *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο: Συνέχεις + Ρήξεις. Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου, αφιερωμένου στον Νικηφόρο Παπανδρέου*, Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ – Εκδόσεις ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2014, σσ. 473-484.
- : «Σύγχρονοι αντίλαλοι του αρχαίου θεατρικού μύθου», στο Ε. ΚΟΥΤΣΙΛΑΙΟΥ (επιμ.): *Η Δυναμική του Ελληνικού Λόγου στο Θέατρο*, Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, Εαρινό Φεστιβάλ (Μάρτιος – Απρίλιος – Μάιος) 2018-2020, σσ. 40-45. Αναδημοσιεύτηκε στο Κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ (επιμ.): *Η Δυναμική του Ελληνικού Λόγου στο Θέατρο, 4^{ος} Χρόνος (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2023)*, Επετειακή Έκδοση, Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, Πειραιάς 2023, σσ. 45-48.
- : «Νυκτοπορία Πριάμου: Ένας λυρικός μονόλογος επικών διαστάσεων και αντιστρόφως», στον συλλογικό τόμο Έλενα Κουτσίλαίου (επιμ.), *Χαρτογραφώντας*

- έναν κόσμο σε μεταμόρφωση. Σαράντα τέσσερα κείμενα για τη γραφή του Ανδρέα Φλουράκη, Μανδραγόρας, Αθήνα 2024, σσ. 269-278.
- : «Ο “ζωντανός Αριστοφάνης” της νεοελληνικής δραματουργίας», *Voices* 4 (Ιανουάριος 2025), Αφιέρωμα: Α. Αρχαίοθεμη Δραματουργία, Β. Θέατρο Σκιών, σσ. 17-40.
- DIAMANTAKOU, K.: «Le voyage de Dionysos dans la Grèce après 1975 ou Les épigones modernes de la dramaturgie grecque ancienne», *L'Annuaire Théâtral* No 48 (2010), 45-56.
- : «Ancient and Modern Greek heroes talking alone on stage: Towards the autonomy of monologicity», στο: B. ALEKSEJEVA – O. LAMS – I. RUMNIECE (eds): *Hellenic Dimension. Materials of the Riga^{3rd} International Conference of Hellenic Studies*, University of Latvia, Faculty of Humanities, Chair of Classical Studies, Centre for Hellenic Studies, Latvia 2012, σσ. 226-234.
- DOVER, K. J.: *Perception of the Ancient Greeks*, Oxford University Press, Oxford 1992.
- DURAND, G.: «Pérennité, dérivations et usures du mythe», στο συλλ. *Problèmes du mythe et de son interpretation*, Les Belles Lettres, Paris 1978.
- : «Permanence du mythe et changement de l'histoire», στο: *Le mythe et le mythique*, Colloque de Cerisy, Albin Michel, Paris 1987, σσ. 17-28.
- ELIADE, M.: *Le mythe de l'éternel retour*, Gallimard, Paris 1989.
- : *Mythes, rêves et mystères*, Gallimard, Paris 1989.
- ΖΙΩΓΑΣ, Β.: «Ο αρχαίος μύθος ως διαχρονικός κώδικας ήθους», στο: Β. ΖΙΩΓΑΣ: *Φιλοκτήτης*, Ερμής, Αθήνα 1990, σσ. 69-74.
- FERRIS, D.: *Silent Urns: Romanticism, Hellenism, Modernity*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- FOLEY, H.: «Adaptation of Greek Tragedy by American Women Playwrights», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: Χ Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2002: Θηβαϊκός κύκλος*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ. 43-50.
- FUHRMANN, M. TRANKLE, H.: *Πόσο κλασική είναι η κλασική αρχαιότητα;* (μτφ. Μ. Πεχλιβάνος), Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1992.
- GALINSKY, G. K.: *The Herakles Theme. The Adaptations of the Hero in Literature from Homer to the Twentieth Century*, Blackwell, Oxford 1972.
- GLICKSOHN, J.-M.: *Iphigénie, de la Grèce antique à l'Europe des Lumières*, PUF, Paris 1985.
- GODDE, S. – T. HEINZE (Hrsg.): *Beitrage zum antiken Theatre und seiner Rezeption. Festschrift zum 65. Geburtstag von Horst-Dieter Blume*, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 2000.
- GOLDHIL, S.: *Ποιος χρειάζεται τους Έλληνες; Ποιος χρειάζεται τα ελληνικά;* (μτφ. Γ. Κουσούνελος), Ενάλιος, Αθήνα 2003.
- GRAMMATAS, Th.: «The Voyage of Dionysus. Past and Future of the Theatrical Myth», στο: S. PATSALIDIS – E. SAKELLARIDOU (eds): *(Dis)Placing Classical Greek Theatre*, University Studio Press: Thessaloniki 1999, σσ. 43-51.
- GUM, C.: *The Aristophanic comedies of Ben Jonson. A comparative study of Jonson and Aristophanes*, Humanities Press, New York 1969.
- HIGHET Gilbert: *Η κλασική παράδοση – Ελληνικές και ρωμαϊκές επιδράσεις στη λογοτεχνία της Δύσης* (μτφ. Τζ. Μαστοράκη), MIET: Αθήνα 1988.
- HOLZ, K. – PIKULIK, L. – PLATZ, N. – G. WOHRLE (Hrsg.): *Antike Dramen – neu gelesen, neu Gese hen. Beitrage zur Antikenrezeption in der Gegenwart*, Frankfurt, M. etc. Peter Lang 1998.
- ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ, Ε.: «Μεταμορφώσεις της τραγωδίας στη νεοελληνική δραματουργία 1999-2005», *Διαβάζω* 461 (3/2006), αφ. «Νεοελληνικό Θεατρικό Έργο (1985-2005)», σσ. 112-114.

- ΙΟΑΝΝΙΔΟΥ, Ε.: «From translation to Performance Reception: The Death of the Author and the Performance Text», στο: Ε. HALL – S. HARROP: *Theorising Performance. Greek Drama, Cultural History and Critical Practice*, Duckworth, London 2010.
- ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ, Ε. Δ.: *Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι. Ο θεωρητικός λόγος του 20ού αιώνα για τη φύση και την ερμηνεία τους*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- ΚΟΥΤΡΙΑΝΟΥ ΕΛ.: «Η διαλεκτική της διάστασης στη *Μήδεια* του Βασίλη Ζιώγα, στον *Πατέρα* του August Strindberg και στη *Γέρμα* του Federico Garcia Lorca. Μια ανάγνωση βασισμένη στη θεωρία της Julia Kristeva», *Δια-κείμενα* 4 (2002), σσ. 159-175.
- ΚΥΡΤΑΤΑΣ, Δ.: *Κατακτώντας την αρχαιότητα*, Πόλις, Αθήνα 2002.
- ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Κ.: *Από τη σκηνή στην οθόνη. Σφαιρική προσέγγιση της σχέσης του ελληνικού κινηματογράφου με το θέατρο*. Αιγόκερως, Αθήνα 2002.
- : «Αρχαιόμυθη θεματολογία και ελληνικός κινηματογράφος: Μια διαγραμματική παρουσίαση», στο: *Σινεμθολογία, Οι ελληνικοί μύθοι στον παγκόσμιο κινηματογράφο*. Πολιτιστική Ολυμπιάδα, Αθήνα 2004, σσ. 51-73.
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ, Ι. Μ.: «Οι Σφήκες του Αριστοφάνη και οι Διάδικοι (*Les Plaideurs*) του Ρακίνα», *Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, Περίοδος Δεύτερη-Τόμος ΛΔ' (2002-2003), Αθήνα 2003, σσ. 233-275.
- KONSTANTAKOS, I.: «Very Tragical Mirth: Myth and the Tragic in Pavlos Matessis' *Towards Eleusis*», στον τόμο V. LIAPIS – M. Pavlou – A. K. PETRIDES (eds.), *Debating with the Eumenides. Aspects of the Reception of Greek Tragedy in Modern Greece*, Newcastle 2018, σσ. 169-201.
- ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ-ΠΟΘΟΥ, Μ.: «Αντιγόνη – Η νοσταλγία της τραγωδίας. Η σύγχρονη αίσθηση του τραγικού», στο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ, 2007, σσ. 151-160.
- LEONARD, M.: *Η Αθήνα στο Παρίσι: η αρχαία Ελλάδα και το πολιτικό στη σκέψη της μεταπολεμικής Γαλλίας* (μτφ. Ε. Βιδάλη), Πάπυρος, Αθήνα 2008.
- ΛΙΑΠΗΣ, Β.: «Διαβάζοντας Σοφοκλή τον 21^ο αιώνα: Η αναψηλάφηση του οιδιπόδειου μύθου στο θεατρικό έργο του Μάριου Ποντίκα *Ο δολοφόνος του Λαΐου και τα κοράκια*», στον τόμο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 161-176.
- : «Η λογοτεχνική πρόσληψη της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας», στο: Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ – Χ. ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ (επιμ.): *Αρχαία ελληνική τραγωδία. Θεωρία και πράξη*, Εκδόσεις Gutenberg: Αθήνα 2008, σσ. 265-447.
- LOCHHEAD, L.: *Theatre Babel's Thebans: Oedipus, Jocasta, Antigone after Sophocles and Euripides*, Nick Hern, London 2003.
- : *Theatre Babel's Medea: After Euripides*, Nick Hern. London 2000.
- LORD, L. E.: *Aristophanes. His plays and his influence*, Cooper Square Publishers, New York, 1963.
- LURJE, M.: «Misreading Sophocles or: Why does the history of interpretation matter?», στο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ, 2007, σσ. 177-208.
- MARTINDALE, C. & THOMAS, R. F. (eds): *Classics and the Uses of Reception*. Oxford: Blackwell 2006.
- ΜΗΤΤΑ, Δ.: *Απολογία για τον μύθο*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1997.
- : *Μύθος και τέχνη*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002.
- MAYPOLEΩΝ, Άννα: *Περί αναβίωσης. Από τους αρχαίους μύθους στους μύθους της θεατρικής ιστορίας*, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016.
- : «Η έννοια του ηθικού χρέους στις παραστάσεις αναβίωσης του αρχαίου ελληνικού θεάτρου», στο: Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ – Κ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ (επιμ.): *Η έννοια του ηθικού χρέους στο αρχαίο ελληνικό θέατρο*, Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, Αθήνα 2022, σσ. 365-382.

- ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ Πλ.: «Φύση και αισιοδοξία στο θέατρο του Βασίλη Ζιώγα» και «Πρόσωπα του αρχαίου δράματος στα νεότερα έργα του Ιάκωβου Καμπανέλλη, του Βασίλη Ζιώγα και του Παύλου Μάτεσι», στο: *Σχεδιάσματα ανάγνωσης*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2006, σσ. 227-247 και 316-327, αντίστοιχα.
- MCDONALD, M. – M. J. WALTON (eds.): *Amid our Troubles: Irish Versions of Greek Tragedy*, Methuen, London 2002.
- ΜΕΡΑΚΛΗΣ Μ. Γ.: «Ο Οιδίπους του Σοφοκλή ανάμεσα στο μύθο και την ποίηση», *Διαβάζω* 350 (1995), σσ. 108-115 (= Θ. ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ (επιμ.): *Τα αινίγματα της Σφίγγας ή Ο Οιδίπους ως Διακείμενο*, Εκδόσεις Αφών Τολίδη, Αθήνα 1996, σσ. 27-39).
- ΜΠΑΚΟΝΙΚΟΛΑ, Χ.: *Το τραγικό, η τραγωδία και ο φιλόσοφος στον εικοστό αιώνα*, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1997.
- : «Πολιτισμικά μορφώματα στο θέατρο του Βασίλη Ζιώγα», στο: ΠΑ.ΠΟ.Κ. (Πανελλήνια Πολιτιστική Κίνηση): *Έκδοση Πολύτιμης Ύλης. 20 Χρόνια Νεοελληνικό Θεατρικό Έργο (Α' Συμπόσιο Νεοελληνικού Θεάτρου)*, Ελληνικά Γράμματα: Αθήνα 1999, σσ. 122-132. Επίσης στον τόμο της ίδιας: *Κανόνες και Εξαιρέσεις. Κείμενα για το Νεοελληνικό Θέατρο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2000, σσ. 140-151.
- : «Οι παρόντες νεκροί στο θέατρο του Παύλου Μάτεσι», στο: *Πρακτικά Α' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου. Το ελληνικό θέατρο από τον 17^ο στον 20^ο αιώνα* (επιμ.: Ι. Βιβιλάκης), Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών - Ergo (Παράβασις – Μελετήματα 2), Αθήνα 2002, σσ. 331-335. Επίσης στον τόμο της ίδιας: *Κανόνες και Εξαιρέσεις. Κείμενα για το Νεοελληνικό Θέατρο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2000, σσ. 132-139.
- MOREAU, A. : *Le mythe de Jason et Medée. Le va-nu-pieds et la sorcière*, Les Belles Lettres: Paris 1994.
- ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, Ε.: «Αρχαίο ελληνικό δράμα», λήμμα στο *Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, τ. 28: Θέατρο, Κινηματογράφος, Μουσική, Χορός, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1999, σσ. 33-40.
- ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, Ν.: «Ο μύθος των Ατρείδων στο ευρωπαϊκό θέατρο του 18^{ου} αιώνα», *Θεατρικά Τετράδια* 18 (1989), σσ. 3-15 (= Ι. ΚΑΜΠΑΝΕΛΛΗΣ Ι: *Θέατρο*, Τόμος ΣΤ', Κέδρος, Αθήνα 1994, σσ. 11-18).
- : «Οι Ατρείδες της Γιουρσενάρ», στο: Δ. Ι. Ιακώβ, Ελ. Παπάζογλου (επιμ.), *Θυμέλη. Μελέτες χαρισμένες στον καθηγητή Ν. Χ. Χουρμουζιάδη*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004, σσ. 251-279.
- ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ, Σ. (*Εν)τάσεις και (δια)στάσεις – Η ελληνική τραγωδία και η θεωρία του εικοστού αιώνα*, Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, Αθήνα 1997.
- : «Μια αφρικανική ανάγνωση των *Βακχών*: η περίπτωση του Wole Soyinka», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: Χ Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2002: Θηβαϊκός κύκλος*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ. 357-378.
- : «Διαπολιτισμική παραστασιμότητα: Ένας Αφρικανός Οιδίποδας», στο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 267-290.
- ΠΕΤΡΑΚΟΥ, Κ.: *Θεατρολογικά Miscellanea*, Δίαυλος, Αθήνα 2004.
- ΠΕΦΑΝΗΣ, Γ. Π.: «Νέες όψεις αρχαίων κόσμων. Μορφές και ιδέες της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας στη δραματολογία του Καμπανέλλη», στο: *Ιάκωβος Καμπανέλλης. Ανιχνεύσεις και προσεγγίσεις στο θεατρικό του έργο*, Κέδρος, Αθήνα 2000, σσ. 53-80.
- : «Μακρινά ταξίδια μυθικών προσώπων. Η Κλυταιμνήστρα και ο Αγαμέμνων στο νεοελληνικό θέατρο» (1720-1996)», στο: *Κείμενα και νοήματα. Μελέτες και άρθρα για το θέατρο*, Εκδόσεις Σοκόλη, Αθήνα 2005, σσ. 63-113.
- : «Σκηνικά και υπαρξιακά τοπία της μεταπολεμικής ελληνικής δραματολογίας (Καμπανέλλης, Κεχαΐδης, Ρίτσος, Ζιώγας, Μάτεσις)» στο: *Θέματα του μεταπολεμικού και σύγχρονου ελληνικού θεάτρου*. Κέδρος, Αθήνα 2001, σσ. 311-331.

- : «Μορφές και τοπία της ετερότητας στη δραματοουργία του Παύλου Μάτεσι», στο: *Κείμενα και Νοήματα. Μελέτες και άρθρα για το θέατρο*, Εκδόσεις Σοκόλη, Αθήνα 2005, σσ. 141-152.
- : «Αναζητώντας το μίτο προς τον αρχαίο ελληνικό μύθο (Ερωτήματα και υποθέσεις σχετικά με την αρχαιόμυθη ελληνική δραματοουργία από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα)», στο: Θ. ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ (επιμ.): *Ελληνική αρχαιότητα και νεοελληνική λογοτεχνία. Πρακτικά*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο-Τμήμα Ιστορίας, Κέρκυρα 2009, σσ. 217-229.
- ΠΕΧΛΙΒΑΝΟΣ, Μ.: «Jean Anouilh & Άρης Αλεξάνδρου: Στοιχεία για την Αντιγόνη στα πέτρινα χρόνια», στο: Δ. Ι. ΙΑΚΩΒ – Ε. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ (επιμ.), *Θυμέλη. Μελέτες χαρισμένες στον καθηγητή Ν. Χ. Χουρμουζιάδη*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004, σσ. 323-267.
- POL-DROIT, R. (επιμ.): *Οι Έλληνες, οι Ρωμαίοι και εμείς: η επικαιρότητα του αρχαίου κόσμου*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1992.
- ΠΟΥΧΝΕΡ, Β.: «Η επίδραση του αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ευρώπη από την Αναγέννηση ως τις αρχές του 20ού αιώνα», στο: Σ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ (επιμ.): *Αρχαίο ελληνικό θέατρο: Η επίδρασή του στην Ευρώπη*, Εκδόσεις ΚΑΠΟΝ, Αθήνα 1993, σσ. 53-65.
- : *Η σύγκρουση των φύλων στον αρχετυπικό κόσμο της Μαργαρίτας Λυμπεράκη. Ανθρωπολογικός και θεατρικός εξπρεσιονισμός στη γαλλική και ελληνική δραματοουργία*, Διάυλος, Αθήνα 2003.
- : «Ο Βασίλης Ζιώγας και ο υπερρεαλισμός στο Νεοελληνικό Θέατρο – Μια πρώτη προσέγγιση στο πρώιμο θεατρικό έργο του», στο: *Φιλολογικά και θεατρολογικά ανάλεκτα. Πέντε μελετήματα*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1995, σσ. 421-446.
- : *Ο μαγικός κόσμος του υπερλογικού στα θεατρικά έργα του Παύλου Μάτεσι. Ερμηνευτικό δοκίμιο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003.
- : *Ποίηση και Μύθος στα θεατρικά έργα του Βασίλη Ζιώγα. Πανθεϊσμός και φυσιολατρεία ως τελεολογικές θεμελιώσεις μιας μυστικιστικής κοσμοθεωρίας*, Πολύτροπον, Αθήνα 2004.
- : *Κερκίδες και Διαζώματα. Μελέτες για το αρχαίο θέατρο και την πρόσληψή του*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2016.
- ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ, Θ. (επιμ.): *Ελληνική αρχαιότητα και νεοελληνική λογοτεχνία. Πρακτικά* [Τριήμερο Διεθνές Συνέδριο με θέμα: «Ελληνική αρχαιότητα και Νεοελληνική λογοτεχνία» Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα, 30/10/2008-1/11/2008], Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Τμήμα Ιστορίας, Κέρκυρα 2009.
- RENGER, A.-B. – J. SOLOMON (eds), *Ancient Worlds in Film and Television, Gender and Politics*, Brill, Leiden 2012.
- SOLOMON, J.: *The Ancient World in the Cinema. Revised and Expanded Edition*, Yale University, 2001.
- HARDWICK, L.: *Reception Studies*, Oxford University Press, Oxford 2003. Στα ελληνικά: *Πρόσληψη. Ερευνητικές προσεγγίσεις* (μτφ. Ι. Καραμάνου), Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2102.
- WALSH, P.: *Comedy and Conflict. The modern Reception of Aristophanes*, Diss. Brown University 2008.
- POZH, Λ.: «Παύλου Μάτεσι *Προς Ελευσίνα*: το πέρασμα από το 'ρεαλισμό' στη 'μετατραγική' οπτική», *Γράμματα και Τέχνες* 85 (1999), σσ. 22-28.
- : «Οι δοκιμασίες του αισθήματος και οι δοκιμές του θεάτρου: το θεατρικό έργο του Άκη Δήμου», στο: Ά. ΔΗΜΟΥ: *Άπαντα τα Θεατρικά*, Εκδόσεις Αιγόκερως, Αθήνα 2006, σσ. 13-56.
- : «Περιπλανήσεις της Μήδειας στη σύγχρονη δραματοουργία», *Σκηνή* [S.I.], n. 4 (2012) σσ. 83-117, Διαθέσιμο από: <https://ejournals.lib.auth.gr/skene/article/view/3038>.
- ΣΑΜΑΡΑ, Ζ.: «Το μυθικό σύμπλεγμα Ισμήνη-Αντιγόνη και οι εκφάνσεις του τραγικού από τον Σοφοκλή στη σύγχρονη Ευρώπη», στο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής*

- Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 321-330.
- ΣΑΜΑΡΑ, Ζ. – Α. ΣΙΒΕΤΙΔΟΥ: «Σοφοκλής – Cocteau – Καμπανέλλης: Τρεις σταθμοί στο θηβαϊκό μύθο», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: X Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2002: Θηβαϊκός κύκλος*», Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ. 379-388.
- ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗΣ, Γ.: «ξένες, ανόητες υποθέσεις. Το ηθικό χρέος ως αλλότριο βάρος», στο: Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ – Κ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ (επιμ.): *Η έννοια του Ηθικού Χρέους στο αρχαίο ελληνικό θέατρο*, Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, Αθήνα 2022, σσ. 474-495.
- SETTIS, S.: *Το μέλλον του «κλασικού»* (μτφ. Α. Γιακουμάτος), Νεφέλη, Αθήνα 2006.
- ΣΙΒΕΤΙΔΟΥ, Α.: «Η μεταγραφή του μύθου της Ηλέκτρας στο νεοελληνικό θέατρο», στο: Ι. ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ (επιμ.): *Πρακτικά Α' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου. Το ελληνικό θέατρο από τον 17^ο στον 20^ό αιώνα*, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών – Ergo, Αθήνα 2002, σσ. 303-310.
- : «Μύθος και αντιθετικότητα: Ο αντίπαλος Άλλος», στο: Ι. ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ (επιμ.): *Στέφανος. Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ*, Ergo, Αθήνα 2007, σσ. 1107-1114.
- : «Η δυναμική του ζεύγους στο Σοφοκλή και στο θέατρο του 20ού αιώνα», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 345-356.
- Σινεμθολογία. Οι ελληνικοί μύθοι στον παγκόσμιο κινηματογράφο*. Πολιτιστική Ολυμπιάδα. Αθήνα 2004.
- SONCINI, S.: «Rewriting the Greeks in contemporary British drama: the metatheatre of Timberlake Wertenbaker and Tony Harrison», στο: S. PATSALIDIS, S. – SAKKELARIDOU (eds): *(Dis)placing Classical Greek Theatre*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1999, σσ. 73-84.
- STEINER, George: *Οι Αντιγόνες. Ο μύθος της Αντιγόνης στη λογοτεχνία, τις τέχνες και τη σκέψη της Εσπερίας* (μτφ. Β. Μάστορης, Π. Μπουρλάκης), Εκδόσεις Καλέντης, Αθήνα 2001.
- TAMPIAKH, A.: *Η νεοελληνική δραματολογία και οι δυτικές της επιδράσεις (18^{ος}-19^{ος} αι.)*. Μια συγκριτική προσέγγιση, Ergo, Αθήνα 2002.
- : *Το Νεοελληνικό Θέατρο (18^{ος}-19^{ος} αι.)*. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις, Διάυλος: Αθήνα 2005.
- THIERCY, P.: «Les mythes thébains dans le théâtre français», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: X Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2002: Θηβαϊκός κύκλος*», Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ. 411-422.
- TZIOBAS, Δ.: *Οι μεταμορφώσεις του εθνισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στον Μεσοπόλεμο*, Οδυσσέας, Αθήνα 1989.
- TZIOVAS, D. (ed.), *Re-imagining the Past: Antiquity and Modern Greek Culture*, Oxford University Press, Oxford 2014.
- TROUSSON, R.: *Le thème de Prométhée dans la littérature européenne*, Droz, Paris 2001.
- ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ Δ. (επιμ.): *Από το αττικό δράμα στο σύγχρονο θέατρο. Μελέτες για την πρόσληψη και την διακειμενικότητα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2008.
- VAN STEEN G.: «Rolling out the Red Carpet: Power 'Play' in Modern Greek Versions of the Myth of Orestes from the 1960s and 1970s (Part I)», *International Journal of the Classical Tradition*, Vol. 9, No1 (Summer 2002), σσ. 51-95.
- : «Rolling out the Red Carpet: Power 'Play' in Modern Greek Versions of the Myth of Orestes from the 1960s and 1970s (Part II)», *International Journal of the Classical Tradition*, Vol. 9, No 2 (Fall 2002), σσ. 195-235.
- WINKLER, M.M. «Oedipus on film», στον τόμο: *Πρακτικά Συμποσίων: X Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού*

δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και *XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος*, 2002: *Θηβαϊκός κύκλος*», Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ.463-483.

ΧΑΣΑΠΗ-ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, Ε.: *Η ελληνική μυθολογία στο νεοελληνικό δράμα. Από την εποχή του Κρητικού Θεάτρου έως το τέλος του 20ού αιώνα*. 2 Τόμοι. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002.

ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΑΖΗΣ, Θ.: *Η ελληνική κωμωδία και τα πρότυπά της στον 19^ο αιώνα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2004.

*

Δ. ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ALTENA, H.: «Το θέατρο με τα αναρίθμητα πρόσωπα», στο: J. GREGORY (επιμ.): *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας*. 31 Εισαγωγικά δοκίμια (μτφ. Μ. Καίσαρ, Ό. Μπεζαντάκου, Γ. Φιλίππου, επιμ. Δ. Ι. Ιακώβ), Εκδόσεις Δ.Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 2010, σσ. 660-683.

ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Γ. (επιμ.): *Στα ίχνη του Διονύσου. Παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας στην Ελλάδα 1867-2000*, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2005.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Μ.: *Φυγόκεντρες αφηγήσεις. Υποκριτικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις στο Αρχαίο Δράμα (20ός-21ος αιώνας)*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2024.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Μ.: «Performing Ancient Greek Tragedy in Twentieth-Century Greece: Dimitris Rontiris and Karolos Koun». *New Theatre Quarterly* 33 (2017), σσ., 31-46.

— : «Aristophanes' *The Birds*, the Epidaurus Festival, and the Onassis Cultural Centre». *New Theatre Quarterly* 34/3 (2018), σσ. 272-282.

ΑΡΒΑΝΙΤΗ, Κ.: *Η αρχαία ελληνική τραγωδία στο Εθνικό Θέατρο, Τόμος Α': Θωμάς Οικονόμου – Φώτος Πολίτης – Δημήτρης Ροντήρης, και Τόμος Β': Τάκης Μουζενίδης – Αλέξης Μινωτής – Αλέξης Σολομός*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2020.

— : «Οι παραστάσεις αρχαίων τραγωδιών στην ελληνική μεταπολεμική σκηνή: Απόπειρα συνολικής θεώρησης», *Λογείον* 1 (2011), σσ. 270-306.

— : «Ο σκηνοθέτης Σταύρος Τσακίρης και η συμβολή του στη σκηνική προσέγγιση της αρχαίας τραγωδίας», *Παράβασις/Parabasis* 11 (2013), 13-24. http://www.theatre.uoa.gr/fileadmin/theatre.uoa.gr/uploads/PARAVASIS/PARABASIS_11.pdf

— : «Η χρήση προσωπείου στις νεοελληνικές παραστάσεις αρχαίων τραγωδιών», *Λογείον* 4 (2014), 248-278.

— : *Το σατυρικό δράμα στη νεότερη σκηνή*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2025.

ΑΡΣΕΝΗ, Τζ.: «Ρομαντισμός και αρχαία Ελλάδα: Mendelssohn-Σοφοκλής», στο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 17-26.

ARNOTT, P. D.: «Αναβίωση: Βόρεια Αμερική», στο: Μ. J. WALTON: *Το αρχαίο ελληνικό δράμα επί σκηνής. Εγχειρίδιο για τις παραστάσεις του αρχαίου δράματος στην κλασική εποχή και στους νεότερους χρόνους* (μτφ. Κ. Αρβανίτη, Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007, σσ. 511-552.

BANU, G.: *Tragédie grecque, défi de la scène contemporaine* (études réunies et présentées par Georges Banu), *Etudes théâtrales*, No 21 (2001).

ΒΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, Ε.: «Οι περιπέτειες του σκηνοθετικού βλέμματος», στο: Σ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ (επιμ.): *Αρχαίο ελληνικό θέατρο: η επίδρασή του στην Ευρώπη*, Εκδόσεις ΚΑΠΟΝ, Αθήνα 1993, σσ. 67-79.

BAUR, D.: *Der Chor im Theater des 20. Jahrhunderts*, Max Niemeyer, Tübingen 1998.

- BEACHUM, R.: «Αναβίωση: Ευρώπη», στο: M. J. WALTON: *Το αρχαίο ελληνικό δράμα επί σκηνής. Εγχειρίδιο για τις παραστάσεις του αρχαίου δράματος στην κλασική εποχή και στους νεότερους χρόνους* (μτφ. Κ. Αρβανίτη, Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007, σσ. 429-472.
- BURIAN, P.: «Διασκευές της τραγωδίας για τη θεατρική σκηνή και την κινηματογραφική οθόνη: Από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα», στο: P. EASTERLING (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας, Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007, σσ. 343-428.
- ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ, Β.: *Η Θεατρική Κριτική στην Αθήνα του Μεσοπολέμου*, Εκδόσεις Αιγόκερως, Αθήνα, 2008 (Α' Τόμος) και 2009 (Β' Τόμος).
- ΓΕΩΡΓΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ, Κ.: «Η ερμηνεία του αρχαίου δράματος κατά τον 20ό αιώνα στην Ελλάδα», στο: Σ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ (επιμ.): *Αρχαίο ελληνικό θέατρο: η επίδρασή του στην Ευρώπη*, Εκδόσεις ΚΑΠΟΝ, Αθήνα 1993, σσ. 103-125.
- ΓΕΩΡΓΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. – ΓΩΓΟΣ, Σ. – ΟΜΑΔΑ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΩΝ: *Επίδauρος: το αρχαίο θέατρο, οι παραστάσεις*, Μίλητος, Αθήνα 2002.
- ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΑΣ, Α., ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ, Μ. (επιμ.): *Η τραγωδία τότε και τώρα* (Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου για την τραγωδία και τον Αριστοτέλη, Ουρανούπολη 2002 - μτφ. Σ. Παράσχας) Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2006.
- ΓΛΥΤΖΟΥΡΗΣ, Α. *Η σκηνοθετική τέχνη στην Ελλάδα. Η ανάδυση και η εδραίωση της τέχνης του σκηνοθέτη στο νεοελληνικό θέατρο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ, Θ.: «Το αρχαιοελληνικό δράμα στη νεοελληνική σκηνή. Θεατρική παράδοση και πολιτισμική μνήμη στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα», στο: *Διαδρομές στη Θεατρική Ιστορία*, Εξάντας, Αθήνα 2004, σσ. 97-114.
- : «Σκηνική ερμηνεία του αρχαίου δράματος», στο: *Το ελληνικό θέατρο στον 20ό αιώνα. Πολιτισμικά πρότυπα και πρωτοτυπία*, Εξάντας, Αθήνα 2002, σσ. 11-50.
- : *Εισαγωγή στην ιστορία και τη θεωρία του θεάτρου*, Εξάντας, Αθήνα 2011, «Μέρος πρώτο: Αρχαίο Δράμα», σσ. 17-78.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ, Θ. – Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (επιμ.): *Τραγικό και Τραγωδία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*, Διάδραση, Αθήνα 2011
- CONSTANTINIDIS, S. E.: «Classical Greek Drama in Modern Greece: Mission and Money», *Journal of Modern Greek Studies* 5, No 1 (1987), σσ. 15-32.
- DECREUS, F.: «Sophocles' tragedies on the contemporary stage. One of the many stories that have determined our western cultural identity», στον τόμο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ, 2007, σσ. 63-78.
- ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: «Θεόδωρος Τερζόπουλος, 'Αττις' και αρχαία τραγωδία: Η κατάκτηση της υπερπολιτισμικότητας», *Θεατρογραφίες* 18 (2013), σσ. 125-134.
- : «Η συμβολή του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και του Εύη Γαβριηλίδη στον θεατρικό επαναπατρισμό του Μενάνδρου», στον τόμο Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ – Ι. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΗ (επιμ.): *Το αρχαίο θέατρο και η Κύπρος. Πρακτικά συμποσίου*, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου, Λευκωσία 2013, σσ. 75-94.
- : «Μικρή εισαγωγή σ' ένα μεγάλο κριτικό έργο», στον τόμο Τάσος Λιγνάδης: *Κριτικές Θεάτρου – Αρχαίο Δράμα (1975-1989)*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα, 2013, σσ. 7-61.
- : *Θεατρικές ιστορίες του παππού Αριστοφάνη. Σκηνές πρόσληψης*, Gutenberg, Αθήνα 2021.
- : «Από τις Τρωάδες του 1967 στην Ηλέκτρα του 2015. Η επιτομή της πρόσληψης του αρχαίου δράματος», στον τόμο Π. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ (επιστ. επιμ.), *Σπύρος Α. Ευαγγελάτος*, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2023, σσ. 81-88.
- : «Παίζοντας (με) τη γυναίκα. Η σύμβαση της ανδρικής διανομής στο αρχαίο δράμα, από την ελληνική αρχαιότητα μέχρι σήμερα». [Β' = Μέρος δεύτερο], *Χάρτης* 15 (Μάρτιος 2020), <https://www.hartismag.gr/hartis-15/theatro/paizontas-me-th-gynaika-b>

- : «Παίζοντας (με) τη γυναίκα. Η σύμβαση της ανδρικής διανομής στο αρχαίο δράμα, από την ελληνική αρχαιότητα μέχρι σήμερα». [Α' = Μέρος πρώτο], *Χάρτης* 14 (Φεβρουάριος 2020), <https://www.hartismag.gr/hartis-14/theatro/paizontas-me-th-gynaika#>
 - : Μίνως Βολανάκης: Ο κοσμοπολίτης σκαπανέας του αρχαίου δράματος», στον τόμο Μιχαέλα Αντωνίου (επιμ.), *Μίνως Βολανάκης. Ό,τι ξοδεύεις γίνεται δικό σου*, Διαδημοτικό Δίκτυο Πολιτισμού Δήμων Βύρωνα, Δάφνης-Υμηττού, Αθήνα 2026, σ. 50-56.
 - : «Παραλλαγές πολέμου: Από τις Τρωάδες του Ευριπίδη στις Τρωάδες του Σουζούκι», στον συλλογικό τόμο Σταύρος Τσιτσιρίδης (επιμ.), *Ευριπίδη Τρωάδες. Αναγνώσεις*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2025, σσ. 297-318.
- DIAMANTAKOU, K.: «*Ecclesiazusae* in 1969 and in 1998: Same play, same translator, same director, yet two distinct performances», στον τόμο: *16th International Symposium on Ancient Greek Drama "Aristophanes modern or up to date? Approaches and readings*, Cyprus Centre of the International Theatre Institute, Nicosia 2023, σσ. 98-111.
- ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ, Σ. Α.: *Από τη θεωρία στη σύγχρονη σκηνή και στην ορχήστρα της Επιδαύρου*. Εκδόσεις Ergo, Αθήνα 2004.
- FLASHAR, H.: *Inzenierung der Antike – Das griechische Drama auf der Bühne der Neuzeit 1585-1990*, C. H. Beck, München 1991. Στα ελληνικά: ΦΛΑΣΧΑΡ, Χ.: *Η αρχαιότητα επί σκηνής. Το αρχαίο ελληνικό δράμα στο θέατρο από την πρώιμη νεωτερικότητα έως τις μέρες μας* (μτφ. Ι. Μεϊτάνη), ΜΙΕΤ, Αθήνα 2022.
- GODDE, S. – T. HEINZE (eds.): *Beiträge zum antiken Theatre und seiner Rezeption. Festschrift zum 65. Geburtstag von Horst-Dieter Blume*, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft 2000.
- HALL, E. – F. MACINTOSH – O. TAPLIN (eds): *Medea in Performance 1500-2000*, Oxford Legenda – European Humanities Research Centre University of Oxford 2000.
- HALL, E. – F. MACINTOSH (eds): *Greek Tragedy and the British Stage 1660-1914*, Oxford 2004.
- HALL, E. – F. MACINTOSH (eds): *Dionysus since 69: Greek Tragedy at the Dawn of the Third Millennium*, Oxford University Press, Oxford 2004.
- HALL, E. – A. WRIGLEY: *Aristophanes in Performance 421 BC to AD 2007: Peace, Birds and Frogs*, Legenda, Oxford 2007.
- HALL, E. – S. HARROP (eds): *Theorising Performance. Greek Drama, Cultural History and Critical Practice*, Duckworth, London 2010.
- HARDWICK, L. – C. STRAY (eds.). *A Companion to Classical Receptions*. Blackwell Publishing, Malden – Oxford 2008.
- HARDWICK, L. – S. J. HARRISON (eds): *Classics in the Modern World: A Democratic Return?*, Oxford University Press, Oxford 2013.
- HARTIGAN, K. V.: *Greek Tragedy on the American Stage: Ancient Drama in the Commercial Theatre, 1882-1994*, Westport CT /Greenwood Press, London 1995.
- HOLZ, K. – PIKULIK, L. – PLATZ, N. – G. WOHRLE (eds): *Antike Dramen – neu gelesen, neu gesehen. Beiträge zur Antikenrezeption in der Gegenwart*, Frankfurt, M. etc. Peter Lang 1998.
- IOANNIDOU, E.: «Tragedy, Metatheatre and the question of representation», στον τόμο P. N. SIPOVA – A. SARKISSIAN (eds): *Staging Classical Drama around 2000*, Cambridge Scholars: Newcastle 2007, σσ. 8-37.
- : «Monumental texts in ruins: Greek tragedy in Greece and Michael Marmarinos' postmodern stagings», e-journal *New Voices in Classical Reception Studies* 3 (2008), σσ. 14-30.
 - : «Το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου ως ετεροτοπία και η πρόσληψη του αρχαίου δράματος στη νεώτερη Ελλάδα», στο: Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ – ΓΛΥΤΖΟΥΡΗΣ (επιμ.), *Παράδοση και Εκσυγχρονισμός στο Νεοελληνικό Θέατρο. Από τις απαρχές ως τη*

- μεταπολεμική εποχή. Πρακτικά Γ' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ρέθυμνο 2010, σσ. 457-464.
- LAMBROPOULOS, V.: «Classics in performance», *Journal of Modern Greek Studies*, 20/2 (2002), σσ. 191-213.
- ΛΙΓΝΑΔΗΣ, Τ.: «Ουσιαστική και αισθητική αξιοποίηση του αρχαίου δράματος στην εποχή μας», *Θέατρο* 57/58 (1977), σσ. 53-57.
- MANTELI, V.: «Shattered ions and fragmented narrative in a world of crisis: *Herakles Mainomenos* by the National Theatre of Greece at the Epidaurus Festival 11», *Voices in Classical Reception Studies*, Issue 4 (2009), σσ. 67-84.
- : «Looking into the ecological footprints of Michail Marmarinos's *Trackers* by Sophocles», *Critical Stages /Scènes Critiques*, Special Issue: Theatre & Ecology, No. 26 (2022), <https://www.critical-stages.org/26/looking-into-the-ecological-footprints-of-michail-marmarinos-trackers-by-sophocles/>
- ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ, Π. (επιμ.): *Παραστάσεις αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους*, Γ' Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση / Κέρκυρα, 4, 5, 6 Απριλίου 1997, / *Productions of Ancient Greek Drama in Europe during Modern Times*, Καστανιώτης, Αθήνα 1999.
- : «Αρχαίο ελληνικό δράμα στη νέα σκηνή: το ζήτημα του χώρου / Ancient greek drama on the modern Greek stage: the question of theatrical space», στο: Κ. ΜΠΟΛΕΤΗΣ – Μ. ΠΙΤΕΝΗΣ (επιμ.): *Μια σκηνή για το Διόνυσο: θεατρικός χώρος και αρχαίο δράμα / A Stage for Dionysos: Theatrical Space and Ancient Drama*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 177-197.
- : «Παραστάσεις αρχαίου ελληνικού δράματος και ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου. Παρατηρήσεις με αφορμή πρακτικές του 19^{ου} αιώνα», στο: Ι. ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ (επιμ.): *Δάφνη. Τιμητικός τόμος για τον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, Ergo (Παράβασις-Μελετήματα 1), Αθήνα 2001, σσ. 175-183.
- : «Από την ιταλική σκηνή στην αρχαία: Σκηνοθεσία του αρχαίου δράματος και θεατρικός χώρος», στο: Ι. ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ (επιμ.): *Στέφανος. Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ* (επιμ. Ι. Βιβιλάκης), Ergo, Αθήνα 2007, σσ. 781-793.
- : *Το θέατρο στην Ελλάδα. 1940-2000. Μια επισκόπηση*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2005.
- : *Αντί κριτικής*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2006.
- : *Σχεδιάσματα ανάγνωσης*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2006.
- : «Συγγένειες εκλεκτικές και μη: η σκηνοθεσία αρχαίου δράματος κατά τη δεκαετία του 1930», στο: *Πρακτικά Β' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου. Σχέσεις του Νεοελληνικού Θεάτρου με το Ευρωπαϊκό*, ΤΘΣ Παν/ου Αθηνών – Ergo, Αθήνα 2004, σσ. 291-298.
- McDONALD, M.: *Αρχαίος ήλιος, νέο φως – Το αρχαίο ελληνικό δράμα στη σύγχρονη σκηνή* (μτφ. Παύλος Μάτεσις), Εστία, Αθήνα 1993.
- McDONALD, M.: «Dionysys in New Global Spaces. Multiculturalism and Ancient Greek Tragedy», στο: S. PATSALIDIS – E. SAKELLARIDOU (eds): *(Dis)Placing Classical Greek Theatre*, University Studio Press, Thessaloniki, 1999, σσ. 145-167.
- MACINTOSH, F.: «Η τραγωδία επί σκηνής: θεατρικές παραστάσεις τον δέκατο ένατο και τον εικοστό αιώνα», στο: P. EASTERLING (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας – Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007, σσ. 429-482.
- : «*Alcestis* on the British Stage», *Cahiers du GITA* 14 (2001), σσ. 281-308.
- ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΧΩΛΣ, Α.: «Αναβίωση: Ελλάδα», στο: M. J. WALTON : *Το αρχαίο ελληνικό δράμα επί σκηνής. Εγχειρίδιο για τις παραστάσεις του αρχαίου δράματος στην κλασική εποχή και στους νεότερους χρόνους* (μτφ. Κ. Αρβανίτη – Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007, σσ. 381-428.
- MARSHALL, H. R.: «The wholeness of the imagination: Tony Harrison's *The Trackers of Oxyrhynchus* and the Sophoclean tradition», στο: *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 231-240.

- McDONALD, M.: «Antigones: a play and an opera», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: X Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος*, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και *XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος*, 2002: *Θηβαϊκός κύκλος*», Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ. 107-114.
- MACINTOSH, F. – MICHELAKIS, P. – E. HALL (eds): *Agamemnon in Performance 458 BC to AD 2004*, Oxford University Press, Oxford 2005.
- ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ, Π.: «Η θεατρική πρόσληψη της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας», στο: Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ – Χ. ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ (επιμ.): *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία . Θεωρία και πράξη*, Gutenberg, Αθήνα 2008, σσ. 609-635.
- : «Ancient plays, modern festivals: The revival of Greek drama, 1880-1939», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: X Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος*, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και *XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος*, 2002: *Θηβαϊκός κύκλος*», Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ. 115-125.
- MICHELAKIS, P.: «Greek Tragedy in cinema: Theatre, politics, history», στο: E. HALL – F. MACINTOSH (eds): *Dionysus since 69: Greek Tragedy at the Dawn of the Third Millennium*, Oxford University Press, Oxford 2004, σσ. 199-218.
- OLSON, S. D. (ed.). *Ancient Comedy and Reception. Essays in Honor of Jeffrey Henderson*. Walter de Gruyter, Berlin/Boston 2014.
- ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, Ε.: *Το πρόσωπο του πένθους: Η Ηλέκτρα του Σοφοκλή ανάμεσα στο κείμενο και την παράσταση*, Πόλις, Αθήνα 2014.
- : «Μια γνώριμη κυρά της ιθαγένειάς μας»: η εξοικείωση με την αρχαία τραγωδία στη νεοελληνική σκηνή, Νήσος, Αθήνα 2022.
- : «Από τη μία Ηλέκτρα στην άλλη: ο Κάρολος Κουν, ο ‘τραγικός ρεαλισμός’ και η ελληνικότητα», στο: Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ – Κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ – Α. ΡΟΖΗ (επιμ.): *Κάρολος Κουν*, Αμολγός, Αθήνα 2022, σσ. 210-232.
- PAPAZOGLU, E.: «Between Texts and Contexts: Moderns Against Ancients in the Reception of Ancient Tragedy in Greece (1900–1933)», στο: D. TZIOVAS (ed.), *Re-imagining the Past: Antiquity and Modern Greek Culture*, Oxford University Press, Oxford 2014.
- : «Self and Other in Aeschylus’ *Persians*: A propos de Gotscheff», *Gramma / Γράμμα* 22/2 (2014), σσ. 95-107.
- PAPALEXIOU, E.I.: *La tragédie grecque sur la scène contemporaine*, ANRT, Lille, 2005.
- : «Σύγχρονη Σκηνή και Αρχαία Τραγωδία», *Επιστημονική Επιθεώρηση Τεχνών του Θεάματος*, τχ. 1 (2009), 225-244.
- PAPANIKOLAOU, D.: «Greece as a postmodern example: *Boundary 2* and its special issue on Greece», *Κάμπος* / *Cambridge Papers in Modern Greek* 13 (2005), σσ. 127-145.
- PATSALIDIS, S. – E. SAKKELARIDOU (eds): *(Dis)placing Classical Greek Theatre*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1999.
- PATSALIDIS, S. – T. GRAMMATAS (eds): *Struggling with the Classics: About Locality and Globality*, ειδικό αφιέρωμα του περιοδικού *Gramma / Γράμμα* 22/1 (2014).
- PAVIS, P. : *La mise en scène contemporaine*, Armand Colin, Paris 2009.
- ΠΟΥΧΝΕΡ, Β.: *Συνοχές και ρήγματα. Κριτική της θεατρικής ιστοριογραφίας*, Πολύτροπον: Αθήνα 2005, κεφ. «Αρχαιότητα και αναβίωση του αρχαίου δράματος», σσ. 53-175.
- : *Κερκίδες και Διαζώματα. Μελέτες για το αρχαίο θέατρο και την πρόσληψή του*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2016.
- RODOSTHENOUS, G. (ed.): *Contemporary Adaptations of Greek Tragedy: Auteurship and Directorial Visions*, Methuen Bloomsbury, London 2017.
- ΡΟΪΛΟΥ, Γ.: «Σοφοκλή *Ηλέκτρα* σε σκηνοθεσία Δημήτρη Ροντήρη (1962) και Ανδρέα Βουτσινά (1992/1993): Σύγχρονες σκηνοθετικές ερμηνείες αρχαίου δράματος», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος* 2004, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ 2007, σσ. 307-320.
- ROILOU, I.: «Performances of ancient Greek tragedy on the Greek Stage of the twentieth century: an intercultural and sociological approach», στο: S. PATSALIDIS – E.

- SAKKELARIDOU (eds): *(Dis)placing Classical Greek Theatre*, University Studio Press: Θεσσαλονίκη 1999, σσ. 191-202.
- SAMPATAKAKIS, G.: *The reception of Euripides' The Bacchae*, Phd Thesis, University of London, London 2005.
- : «Women in extremis: Isabelle Huppert in the Director's Theatre», στο: N. REES-ROBERTS – D. WALDRON (eds): *Isabelle Huppert: Stardom, Performance and Authorship*, Bloomsbury, New York 2020, σσ. 59-77.
 - : «Bodies of truth: The terrible beauty of queer performance», *Journal of Greek Media and Culture*, 4.2 (2019), σσ. 255-266.
 - : «The Theatre of Theodoros Terzopoulos», *Dionysus in Exile: The Theatre of Theodoros Terzopoulos*, Theater der Zeit, Berlin 2019, σσ. 18-32.
- ΣΙΑΔΕΡΗΣ, Γ.: *Το αρχαίο θέατρο στη νέα ελληνική σκηνή 1817-1932*, Ίκαρος, Αθήνα 1976.
- SIDIROPOULOU, A.: «Directors' Theatre in Greece: Stages of Authorship in the Work of Michael Marmarinos, Yiannis Houvardas, and Theodoros Terzopoulos», *Gramma Journal of Theory and Criticism*. Special Issue: The Geographies of Contemporary Greek Theatre: About Utopias, Dystopias and Heterotopias, Volume 22 (2) 2016 σσ. 121-133.
- SIPOVA, P. N. – A. SARKISSIAN, A. (eds): *Staging of Classical Drama around 2000*, Cambridge Scholars, Newcastle 2007.
- ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ, Δ.: *Σημεία γραφής – Κώδικες σκηνής στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο*, Νεφέλη, Αθήνα 2007.
- : «Δυτικός 'ηγεμονισμός' και εκδοχές διαπολιτισμικότητας στη σκηνική πρόσληψη του αρχαίου δράματος στην Ελλάδα», *Logeion/Λογείον* 5 (2015), σσ. 305-354.
 - : *Δυτικό ηγεμονικό «παράδειγμα» και διαπολιτισμικό θέατρο. Για την πρόσληψη του αρχαιοελληνικού δράματος στην Ελληνική και μη Δυτική Σκηνή*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2017.
- VAN STEEN, G. A. H.: *Venom in Verse. Aristophanes in Modern Greece*, Princeton University Press, Princeton & New Jersey 2000.
- : «Playing by the Censors' Rules? Classical Drama Revived under the Greek Junta (1967-1974)», *Journal of the Hellenic Diaspora* 27/1-2 (2001), σσ. 133-194.
 - : «Trying (on) Gender: Modern Greek Productions of Aristophanes' *Thesmophoriazousae*», *AJPh* 123/3 (2002), σσ. 407-427.
 - : «Forgotten Theater, Theater of the Forgotten: Classical Tragedy on Modern Greek Prison Islands», *JMGS* 23/2 (2005), σσ. 335-395.
 - : «From Scandal to Success Story: Aristophanes' *Birds* as Staged by Karolos Koun», στο: Edith Hall – Amanda Wrigley. *Aristophanes in Performance 421 BC-AD 2007: Peace, Birds, and Frogs*. Legenda, London 2007, σσ. 155-178.
 - : «'You unleash the tempest of tragedy': The 1903 Athenian production of Aeschylus' *Oresteia*», στο: L. HARDWICK – C. STRAY (eds.). *A Companion to Classical Receptions*. Blackwell Publishing, Malden – Oxford 2008, σσ. 360-372.
 - : «Close Encounters of the Comic Kind: Aristophanes' *Frogs* and *Lysistrata* in Athenian Mythological Burlesque of the 1880s», στο: S. D. OLSON (ed.). *Ancient Comedy and Reception. Essays in Honor of Jeffrey Henderson*. Walter de Gruyter: Berlin/Boston 2014, σσ. 747-761.
 - : «Snapshots of Aristophanes and Menander: from Spontaneous Reception to Belated Reception Study», στο: M. REVERMANN (ed.). *The Cambridge Companion to Greek Comedy*. Cambridge University Press, Cambridge 2014, σσ. 433-450.
- VAN ZYL SMIT, B.: *A Handbook to the Reception of Greek Drama*. Wiley Blackwell, West Sussex 2016.
- : «Multicultural Reception: Greek Drama in South Africa in the Late Twentieth and Early Twenty-First Centuries», στο: L. HARDWICK – C. STRAY (eds.): *A Companion to Classical Receptions*. Blackwell Publishing, Malden – Oxford 2008, σσ. 373-385.
- VARAKIS, A.: «Aristophanic Performance as an All-Inclusive Event: Audience Participation and Celebration in the Modern Staging of Aristophanic Comedy», στο: L.

- HARDWICK – S. J. HARRISON (eds): *Classics in the Modern World: A Democratic Return?*, Oxford University Press, Oxford 2013, σσ. 213-226.
- VASSEUR-LEGANGNEUX, P. : *Les tragédies grecques sur la scène moderne. Une utopie théâtrale*, Presses Universitaires du Septentrion, Paris 2004.
- WALTON, M. J.: *Το αρχαίο ελληνικό θέατρο επί σκηνής. Εγχειρίδιο για τις παραστάσεις του αρχαίου δράματος στην κλασική εποχή και στους νεότερους χρόνους* (μτφ. Κ. Αρβανίτη, Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- WOODRUFF, Paul: «Πιστότητα στη μετάφραση: αποδίδοντας την αρχαία ελληνική τραγωδία», στον τόμο J. GREGORY (επιμ.): *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. 31 Εισαγωγικά δοκίμια* (μτφ. Μ. Καίσαρ, Ό. Μπεζαντάκου, Γ. Φιλίππου, επιμ. Δ. Ι. Ιακώβ), Εκδόσεις Δ.Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 2010, σσ. 684-705.

Ε. ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΘΘΟΝΗ

- ANANIAΔΗΣ, Α.: *Από τον Καραγκιόζη στον Βέγγο. Μελέτη της επιρροής του Θεάτρου Σκιών στην ελληνική κινηματογραφική κωμωδία κατά την περίοδο 1950-1969*. Αιγόκερως, Αθήνα 2007.
- BURIAN, P.: «Διασκευές της τραγωδίας για τη θεατρική σκηνή και την κινηματογραφική οθόνη: Από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα», στο: P. EASTERLING (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία: Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας, Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007, σσ. 343-428.
- COOPER, S.: «“The potency of the past in comic science fiction: Aristophanes and Philip K. Dick», *Classical Receptions Journal*, Volume 10, Issue 1 (2018), σσ. 86–107.
- Classical Receptions Journal* (2010), 2 (1): «Cinematic receptions of Antiquity: the current state of play».
- ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: «Το θεατρικό και κινηματογραφικό ντεμπούτο του Αριστοφάνη στη νεότερη Ελλάδα: Οι δύο όψεις του αρχαιοελληνικού κωμικού Ιανού», στο: Γ. Π. ΠΕΦΑΝΗΣ – Ι. ΑΘΑΝΑΣΑΤΟΥ (επιμ.): *Σκηνές, εικόνες, βλέμματα. Διασταυρώσεις του θεάτρου και του κινηματογράφου*, Εκδόσεις ΕΑΠ, Αθήνα 2021, σσ. 101-115.
- ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: «*Lysistrata* (1972): Political and sexual refractions of the Peloponnesian War during the Greek junta», στο: K. P. NIKOLOUDSOS (ed.), *Brill's Companion to Ancient Greek and Roman Warfare on Film*, Brill, Leiden 2023, 450-478.
- JOANNA, P.: « Cinematic receptions of antiquity: the current state of play», *Classical Receptions Journal*, Volume 2, Issue 1 (2010), σσ. 136-155.
- KYRIAKOS, K.: *Από τη σκηνή στην οθόνη. Σφαιρική προσέγγιση της σχέσης του ελληνικού κινηματογράφου με το θέατρο*, Αιγόκερως, Αθήνα 2002.
- : «Αρχαιόμυθη θεματολογία και ελληνικός κινηματογράφος: Μια διαγραμματική παρουσίαση», στο: *Σινεμθολογία, Οι ελληνικοί μύθοι στον παγκόσμιο κινηματογράφο*. Πολιτιστική Ολυμπιάδα, Αθήνα 2004, σσ. 51-73.
- KYRIAKOS, K.: «Ancient Greek Myth and Drama in Greek Cinema (1930-2012): An Overall Approach», στο *Logeion* 3 (2013), σσ. 191-232.
- MacKINNON, K.: «Filmed Tragedy», στο: B. VAN ZYL SMIT (ed.): *A Handbook to the Reception of Greek Drama*, Wiley Blackwell, West Sussex 2016, σσ. 486-505.
- McDONALD, M., *Ο Ευριπίδης στον Κινηματογράφο* (μτφ. Π. Μάτεσις), Εστία, Αθήνα 1989.
- Η ζώσα τέχνη της ελληνικής τραγωδίας* (μτφ. Ελ. Τσερεζόλε), Αιθήρ, Αθήνα 2005.
- : «Η θεατρική κληρονομιά του μύθου: ο Οιδίπους στην όπερα, στο ραδιόφωνο, στην τηλεόραση και στον κινηματογράφο», στο: M. McDONALD – J. M. WALTON (επιμ.), *Οδηγός για το αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό θέατρο. Από το Πανεπιστήμιο του Cambridge* (μτφ. Β. Λιαπής), Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2011, σσ. 377-408.

- MICHELAKIS, P.: «Greek Tragedy in cinema: Theatre, politics, history», στο: E. HALL – F. MACINTOSH (eds): *Dionysus since 69: Greek Tragedy at the Dawn of the Third Millennium*, Oxford 2004, σσ. 199-218.
- : «Silent Cinema, Antiquity, and 'the Exhaustless Urn of Time'», στο: P MICHELAKIS – M. WYKE (eds), *The Ancient World in Silent Cinema*, Cambridge University Press, Cambridge 2014, σσ. 1-24.
- ΜΙΚΕΛΙΔΗΣ, Ν. Φ.: «Το αρχαίο δράμα στην οθόνη», στο: Σ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ (επιμ.): *Το αρχαίο ελληνικό θέατρο: η επίδρασή του στην Ευρώπη*, ΚΑΠΟΝ: Αθήνα 1993, σσ. 127-139.
- ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΣ, Κ.: *Ancient Greek Women in Film*, Oxford University Press, Oxford 2013.
- : «From Text to Screen: Celluloid Helens and Female Stardom in the 1950s», *The Cambridge Classical Journal* 61 (2015), σσ. 70-90.
- : «Helen's Semiotic Body: Ancient and Modern Representations», *Eros e Helena, de Tróia a Vila Rica*. Special Issue of *Nuntius Antiquus* 12.1 (2016), σσ. 187-213.
- RENGER, A.-B. – J. SOLOMON (eds): *Ancient Worlds in Film and Television, Gender and Politics*, Brill, Leiden 2012.
- Σινεμυθολογία. Οι ελληνικοί μύθοι στον παγκόσμιο κινηματογράφο. Πολιτιστική Ολυμπιάδα.* Αθήνα 2004.
- ΣΟΛΔΑΤΟΣ, Γιάννης. *Ελληνικός Κινηματογράφος. Ένας αιώνας, Κοχλίας, Αθήνα, Α' Τόμος: 1900-1970, 2001, και Β' τόμος: 1970-2000, 2002.*
- SOLOMON, J.: «Thalia: Ancient Comedy and Satirized Ancients», στο: *The Ancient World in the Cinema. Revised and Expanded Edition*, Yale University, 2001, σσ. 283-306.
- (Συλλογικό έργο). *50 χρόνια Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης 1960/2009*, Ianos Εκδόσεις, Αθήνα, 2009.
- VALVERDE, G. A.: «*Lisistrata* 1972 de Yorgos Dservulakos, una denuncia política con humor, sexo y budsuki», *Estudios Neogriegos*, 13 (2010), σσ. 195-207.
- : «Grecia Antigua en el Cine: Filmografía y Bibliografía», *Philologica Urcitana. Revista Semestral de Iniciación a la Investigación en Filología* 3 (2010), σσ. 129-146.
- WINKLER, M.M.: «Oedipus on film», στο: *Πρακτικά Συμποσίων: X Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2000: «2.500 χρόνια αρχαίου ελληνικού δράματος: Παράδοση και προοπτικές» και XI Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, 2002: Θηβαϊκός κύκλος*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 2007, σσ. 463-483.
- : «Aristophanes in the Cinema; Or, the Metamorphoses of Lysistrata», στο: S. D. OLSON (ed.): *Ancient Comedy and Reception Essays in Honor of Jeffrey Henderson*. De Gruyter, Boston/ Berlin 2014, σσ. 894-944.